
DİAQNOSTİK QIYMƏTLƏNDİRMƏNİN MƏLUM VƏ NAMƏLUM ASPEKTLƏRİ

ZÜLFİYYƏ VEYSOVA

Bakı Avropa liseyinin direktoru, pedaqoji elmlər namizədi
zveysova@yahoo.com

AYGÜN MƏCİDOVA

Bakı Avropa liseyinin ibtidai siniflər üzrə direktor müavini,
pedaqoji elmlər namizədi
aygun09@rambler.ru

Tədris ilinin əvvəlində keçirilən diaqnostik qiymətləndirmə tədris prosesinin planlı şəkildə icrasını istiqamətləndirir. Məqalədə diaqnostik qiymətləndirmənin keçirilməsi aspektləri açılıb, konkret nümunələr təqdim olunmuşdur.

Təhsil sistemində yeni qiymətləndirmə konsepsiyasının qəbul olunması ilə əlaqədar müəllimlər qiymətləndirmənin yeni anlayış və formaları ilə tanış olurlar. Bu anlayışlardan biri diaqnostik qiymətləndirmədir. Burada belə bir sual yaranır: «Ənənəvi təlimdə diaqnostik qiymətləndirmə əks olunmuşdurmu?» Hər bir müəllim bilir ki, yeni şagirdlə işə başlarkən onun ilkin səviyyəsinin qiymətləndirilməsi nə qədər vacibdir. İnteraktiv təlimə keçidlə əlaqədar ənənəvi ilkin qiymətləndirməni yeni məzmun və formada həyata keçirmək zərurəti yaranmışdır. Müəllimlər ilkin qiymətləndirməni pərakəndə tətbiq etdiklərinə görə diaqnostik qiymətləndirmənin bir sıra tələbləri ödənilmirdi. Bu tələbləri araşdırmaq üçün aşağıdakı suallara cavab verilməlidir: Diaqnostik qiymətləndirməni sistemli şəkildə necə aparmaq lazımdır? Müəllimlərimiz bu haqda nə bilirlər və hansı çətinliklərlə üzləşə bilirlər? Bunu nəzərə alaraq diaqnostik qiymətləndirmənin xüsusiyyətlərini, yollarını, forma və metodlarını aşkar etməyə çalışacağıq.

Aydın ki, qiymətləndirmə şagirdin əldə etdiyi bilik və bacarıqların nəticələrini

əks etdirən miqdar ölçüsü olmaqla yanaşı, həm də təlimin keyfiyyətini artırmağa xidmət edir. Qiymətləndirmənin təlimin keyfiyyətinin artırılmasına və şagirdin inkişafına xidmət etməsi üçün müəllimlərin tədqiqatçılıq və yaradıcılıq bacarığı çox vacibdir.

Qiymətləndirmə kompleks fəaliyyətdir. Qiymətləndirmənin kompleks təşkil etməsi «Hansı fəaliyyətləri qiymətləndiririk?», «Hansı meyarlarla qiymətləndiririk?», «Kimi qiymətləndiririk?» sualları ilə xarakterizə olunur. Amerika alimi D.Cenkinz kompleks qiymətləndirmənin mərhələlərini – diaqnostik, formativ və summativ qiymətləndirməni alpinistlərin qayalara qalxması ilə müqayisə etmişdir. Alpinist zirvəni (yekun qiymətləndirmə) fəth etmək qərarındadır. Bunun üçün o, hazırlıq mərhələsini (diaqnostik qiymətləndirmə) necə keçməlidir? Bu, növbəti mərhələləri (kiçik summativ qiymətləndirmə) necə qət etməyin yollarını öyrənmək üçün çox vacibdir. Alpinist qayaları (formativ qiymətləndirmə) bir-bir qalxmış, artıq müəyyən bir yol (I yarımilin sonu) qət etmişdir. Sonrakı mərhələni (II yarımilin) keçmək, zirvəni fəth etmək üçün o, ehtiyac varsa, yenidən növbəti hazırlıqla-

rını (diaqnostik qiymətləndirmə) görə, sonra isə yoluna davam edə bilər...

Qiymətləndirməni bir sistem üzrə həyata keçirmək üçün xüsusi planlaşdırmadan başlamaq lazımdır. Bunun üçün isə aşağıdakı sualların cavabları öz əksini tapmalıdır:

1. *Təlimdə hansı məqsədlər qarşıya qoyulur və müəllim nəyə nail olmağa çalışır?*

2. *Bu məqsədləri həyata keçirmək üçün hansı metodlar mövcuddur? Bu zaman müəllim sinfin səviyyəsinə, şagirdlərin fərdi qabiliyyətlərinə və şəxsi təcrübəsinə istinad edə bilərmi?*

3. *Müəllim məqsədə nail olduğunu necə təyin edə bilər?*

Bütün bu suallara cavab tapmaq və qiymətləndirməni praktik şəkildə reallaşdırmaq üçün «Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil sistemində Qiymətləndirmə Konsepsiyası» ilə, o cümlədən qiymətləndirmənin növləri haqqında qəbul olunmuş fikirlərlə yaxından tanış olmaq lazımdır: «Məzmun standartlarının mənimsənilməsi istiqamətində, əsasən, aşağıdakı qiymətləndirmə növlərindən istifadə olunur və onların hər biri qeyd edilən müvafiq məsələlərə aydınlıq gətirmək məqsədi daşıyır:

1. **İlkin səviyyənin qiymətləndirilməsi (diaqnostik qiymətləndirmə).**

▪ *Şagirdlər əsas bilik və bacarıqlara müəyyən dərəcədə malikdirlərmə?*

▪ *Şagirdlər tədris edilmiş materialın hansı hissəsini bilirlər?*

2. **Formativ qiymətləndirmə.**

▪ *Standartların mənimsənilməsinə doğru şagirdlər kifayət qədər irəliləyə bilirlərmə?*

3. **Yekun (summativ) qiymətləndirmə.**

▪ *Şagirdlər verilmiş standart və ya standartlar qrupunda müəyyən edilmiş məqsədlərə nail olublarımı?*

Qiymətləndirmənin bu növləri şagirdləri hər bir fənnin məzmun standartlarında göstərilən əsas bilik və bacarıqların əldə edilməsinə yönəlmiş fəaliyyət istiqamətləri ilə təmin edirlər; ilkin səviyyənin qiymətləndirilməsi (diaqnostik qiymətləndirmə) şagirdin

biliyini müəyyən edir və təlimin düzgün qurulmasında müəllimə köməklik göstərir. Təlim prosesində düzgün istiqamətləndirilməmiş şagird öyrənilmiş materialın təkrarına vaxt itirmir, həmçinin onun üçün başa düşülməyən və ya tanış olmayan material qalmır. İlkin səviyyə qiymətləndirməsinin sualları bir-biri ilə əlaqələndirilib tənzimlənməlidir ki, onların bəziləri şagirdin hansı biliklərə malik olduğunu, digərləri isə yeni materialı mənimsəmiş şagirdləri müəyyən etsin. Əgər ilkin səviyyənin qiymətləndirilməsi şagirdlərin sinifdəki fəaliyyətini müqayisə etmək və ya sonrakı inkişafını qiymətləndirmək üçün ilkin məlumat bazasını yaratmaq məqsədi ilə istifadə olunursa, onda bu suallar əsas psixometrik tələblərə cavab verməlidir» [1].

Bununla yanaşı, obyektiv və ya qeyri-obyektiv qiymətləndirmənin şagirdə psixoloji təsirinin mövcudluğu və nəzərə alınması üçün Z.Veysovanın «Fəal (interaktiv) təlim: müəllimlər üçün vəsait» kitabında verilmiş fikirlər diqqətlə nəzərdən keçirilməlidir: «Qiymətin tədris prosesinin real tənzimləyicisi ola bilməsi üçün şagird qiymətin obyektivliyinə əmin olmalıdır və onun nəyə görə verildiyini dəqiq təsəvvür etməlidir. Obyektivliyin təmin edilməsi yollarından biri qiymətləndirmə prosesində şəffaflıq, aşkarlıq prinsipinin aşağıdakı kimi gözlənilməsidir:

• *şagirdlərin müəllimin istifadə etdiyi qiymətləndirmə meyarları ilə tanışlığı;*

• *qiymətləndirmə prosesinin aşkarlığı: bu zaman müəllim qiymət verərkən onu əsaslandırır;*

• *qarşılıqlı qiymətləndirmə və özünüqiymətləndirmə proseduralarından istifadə edilməsi.*

Qiymət, ilk növbədə, şagird üçün özünüqiymətləndirmə və özünə nəzarət vasitəsi kimi çıxış etməlidir. Özünüqiymətləndirmə vərdişlərini yaratmaq üçün bütün sinif və müəllimin iştirakı ilə qiymətin şagirdin özü tərəfindən verilməsini və eləcə də şagirdlə-

rin bir-birinin işinə qiymət verməsini tətbiq etmək lazımdır.

Yaddan çıxarmaq olmaz ki, qiymətləndirmənin ən mühüm üsullarından biri sözdür. Qiymətləndirmə prosesinin ən yaxşı göstəricisi verbal (sözlə) qiymətləndirmənin üstün rolu və qiymətin əhəmiyyətdən düşməsi ola bilər. İbtidai siniflərdə ən səmərəli qiymətləndirmə mexanizmi «portfolio» sistemidir. «Portfolio» sistemi hər şagirdin xüsusi məlumat toplusudur (dosyesidir) ki, burada şagirdə aid olan bütün məlumat və sənədlər qeydə alınır» [2].

Bakı Avropa liseyində bu tədris ilinin əvvəlində diaqnostik qiymətləndirmə keçirilmiş və bütövlükdə yoxlama prosesi müzakirə olunaraq təhlillər aparılmışdır. Alınan nəticələr əsasında qarşıya çıxan sualları və onların cavablarını sizlərə təqdim edirik:

Diaqnostik qiymətləndirmənin obyektinə nədir?

- Şagirdin ilkin bilik səviyyəsi.
- Şagirdin ilkin bacarıq səviyyəsi.

Diaqnostik qiymətləndirmənin funksiyaları nədən ibarətdir?

- Sinifdə şagirdlərin ümumi səviyyəsini müəyyənləşdirmək.
- Fərdi şəkildə hər bir şagirdin ilkin bilik və bacarığını üzə çıxarmaq.
- Müəyyən zaman çərçivəsində şagird bilikliyi müqayisə etmək.
- Təlim prosesini istiqamətləndirmək.
- Müəllimin təlim fəaliyyətində hansı metodlardan istifadə etməsini müəyyənləşdirmək.
- Şagirdin təhsilə marağını stimullaşdırmaq.

Diaqnostik qiymətləndirmə hansı nəticələrlə reallaşır?

- Müəllim fərdi şəkildə hər bir şagirdin və ya bütöv sinfin gələcək planlarında çevik dəyişikliklər apara bilər.
- Müəllim sinifdə həm tərbiyəvi, həm də tədris baxımından hansı səviyyədə və hansı istiqamətdə iş aparacağını müəyyənləşdirir.
- Təkrara, öyrədici imlalara, üzündən köçürməyə, yazılı və şifahi nitqin inkişafına

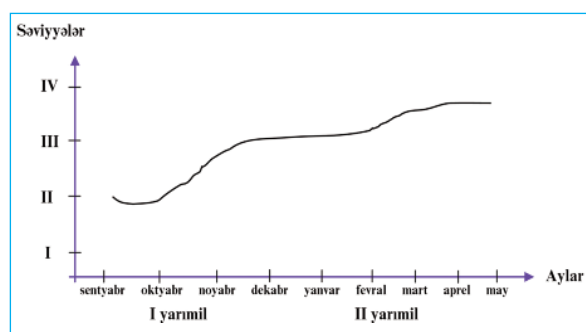
yönlənmiş, məntiqi tapşırıqlarla mütəmadi olaraq hansı tipdə yoxlamaların aparılmasını müəyyənləşdirir.

- Diaqnostik qiymətləndirmə vasitəsilə müəllim şagirdlərin maraq dairəsi, dünyagörüşü, yaşadığı mühit haqqında məlumat alır.
- Uşaqların sərbəstliyini, davranışını tənzimləməyə kömək edən söhbətlərin və ekskursiyaların təşkilinə ayrılan vaxtı tənzimləyir.
- Şagirdlərin təlim ehtiyaclarının ödənilməsi təmin olunur.

Diaqnostik qiymətləndirmənin nəticələrindən necə istifadə olunur?

Diaqnostik qiymətləndirmədə şagirdin ilkin nailiyyət səviyyəsi və gələcək inkişaf səviyyəsinin istiqaməti müəyyənləşir.

Diaqnostik qiymətləndirmə sonrakı formativ qiymətləndirmənin ilkin mərhələsi hesab edilir. Bunu hər bir şagird üçün fərdi qiymətləndirmə qrafikində əks etdirmək olar:

Diaqnostik qiymətləndirmənin nəticəsi ilə şagirdin sonrakı nailiyyətləri və inkişafının qrafiki start götürür. Kiçik summativ və böyük summativ qiymətləndirmənin nəticələri əsasında qrafik müəllim tərəfindən davam etdirilir. Qrafikin hərəkəti şagirdin inkişaf səviyyəsini nəzarətdə saxlayır.

Diaqnostik qiymətləndirmə təhsilin hansı mərhələsində və hansı müddətdə aparılır?

Diaqnostik qiymətləndirmə şagirdin bilik və bacarıqlarının ilkin səviyyəsini müəyyənləşdirmək məqsədi ilə, əsasən, dərslərin, bəhs və bölmələrin əvvəlində, şagird başqa məktəbdən gəldikdə, sinfi dəyişdikdə və di-

gər zəruri hallarda onun bilik və bacarıqları haqqında məlumat toplamaq, ona fərdi yanaşmanı təmin etmək və təlim strategiyasını müəyyənləşdirmək üçün müəllim tərəfindən aparılır. Bu qiymətləndirmənin nəticələri jurnalda qeyd olunmur [3]. Müzakirələr nəticəsində diaqnostik qiymətləndirmə zamanı müxtəlif yanaşmaların mövcud ola biləcəyi ilə qarşılaşırıq:

✓ *Diaqnostik qiymətləndirmə eyni meyar üzrə aparılırsa və bu zaman eyni vasitələrdən istifadə edilirsə, formativ xarakter daşıyır.*

✓ *Diaqnostik qiymətləndirmə şagirdin inkişaf dinamikasını müəyyən etmək məqsədi ilə aparılırsa, müqayisəli xarakter daşıyır, tapşırıqlar isə əvvəlki qiymətləndirmədə verilmiş tapşırıqlara uyğun olur.*

✓ *Diaqnostik qiymətləndirmə yeni mövzu və ya bölmənin keçilməsindən əvvəl aparılırsa, bu zaman müəllimin əsas məqsədi yalnız bu mövzu ilə əlaqədar şagirdlərin mövcud bilik və bacarıqlarının səviyyəsini müəyyən etməkdən ibarət olur.*

Diaqnostik qiymətləndirmə hansı metod və vasitələrlə aparılır?

- müsahibə;
- söhbət;
- müşahidə;
- tapşırıqlar;
- valideynlərlə və digər fənn müəllimləri ilə əməkdaşlıq.

Diaqnostik qiymətləndirmə hansı istiqamətlərdə aparılır?

Şagirdin

- ümumdünyagörüşünü;
- bilik səviyyəsini;
- fəaliyyət səviyyəsini;
- davranış xüsusiyyətlərini;
- psixoloji vəziyyətini müəyyənləşdirmək üçün.

Şagirdlərin daha mükəmməl və real diaqnostikası üçün qiymətləndirməni hansı meyarlar çərçivəsində aparmaq lazımdır?

Sınıfdə keçilən fənlərdən və tətbiq olunan fəaliyyət növlərindən asılı olaraq müxtəlif meyarlarla aparıla bilər (məqalədə müxtəlif nümunələr təqdim olunmuşdur).

Diaqnostik qiymətləndirmənin nəticələri necə qeyd olunur?

- işarələrlə;
- əla, yaxşı, kafi, qeyri-kafi ilə;
- şərhlə;
- bal sistemi ilə;
- faizlə.

Diaqnostik qiymətləndirmənin nəticəsi harada qeyd olunur?

- müəllimin şəxsi tərtib etdiyi jurnalda;
- iş vərəqi ilə birlikdə şagirdin portfolio-sunda;
- valideynlərin məlumatlanması üçün şagird gündəliyində.

Metodların tətbiqi zamanı fəaliyyət nümunələri

Qiymətləndirmə metodları	Fəaliyyət nümunələri
Müsahibə	Hər bir şagirdlə fərdi şəkildə şifahi aparılır.
Özünüqiymətləndirmə	Şagirdin fikri müəyyənləşdirilir. Şagird öz fikrini qiymətləndirir.
Söhbət	Bütün siniflə və ya fərdi ola bilər. Ümumiləşdirici dərslərdə istifadə oluna bilər. Bu zaman şagirdin həm biliyi, həm də psixoloji durumu müəyyənləşə bilər.
Müşahidə	Yeni dərslərin izahı zamanı istifadə oluna bilər. Mənimləmə, diqqət, dinləmə, vərdiş, bacarıq, əməkdaşlıq, fəallıq kimi fəaliyyətlər müşahidə olunur.
Tapşırıqlar	Proqram materialının mənimlənməsinin yoxlanmasını diferensial xarakterli tapşırıqlarla aparmaq olar. Açıq testlərdən istifadə daha məqsədəuyğundur.
Valideynlərlə və digər fənn müəllimləri ilə əməkdaşlıq	Müxtəlif anket sorğuları və ya konkret suallarla adi sorğu vasitəsilə aparıla bilər.

Hansı metodlar və tapşırıqlar diaqnostik qiymətləndirmədə bilik, bacarıq, vərdiş və dəyərləri daha adekvat ölçməyə imkan verəcək? Tədris olunan fənlərdə metodlar-

dan istifadə necə əks olunacaq?

Metodların tətbiqi zamanı qiymətləndirmə üçün istinad olunan meyarlar və tapşırıqlar üzrə təxmini nümunələri təqdim edirik.

Azərbaycan dili üzrə nümunələr

№	METODLAR	TAPŞIRIQLAR	MEYARLAR
1	Söhbət	«Sən yay tətlini necə keçirdin, harada oldun?» mövzusu ətrafında şagirdlərlə söhbət aparmaq. Bu zaman şagirdlərin cavabları əsasında müəllim qeydiyyat aparır.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nitqinin mükəmməl olması. ■ Söz ehtiyatının zəngin olması. ■ Danışarkən düzgün cümlə qurması. ■ Cümlələri xüsusi intonasiya ilə deməsi.
2	Müşahidə	Dərsdə və tənəffüslərdə müşahidələrin aparılması.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Şagirdlərin davranış qaydalarına, nizam-intizama riayət etməsi. ■ Uşağın təmkinli, şiltaq, nadinc, ünsiyyətçil və s. kimi xüsusiyyətlərə malik olması.
3	Müsahibə	Sözü anlama və ifadə etmə bacarığının yoxlanılması. Yeni sözlərin izahı.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Şərhin dəqiqliyi. ■ İfadənin genişliyi.
4	Tapşırıqlar	Şagirdlərə verilmiş hər hansı bir suala yazılı cavabın tələb olunması.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Cümlənin düzgün qurulması. ■ Orfoqrafik səhvlərin sayı.
		Şagirdlər tərəfindən hər hansı bir şəklən çəkilməsi.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rəsmnin məzmunu. ■ Rəsmnin keyfiyyəti.
		Müəllim tərəfindən verilmiş düşündürücü açıq suala cavab (əgər belə olsa, sən ...).	<ul style="list-style-type: none"> ■ İdeyaların sayı. ■ Cavabın orijinallığı.
		Məntiqi tapşırıqların həll edilməsi.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Məntiqli cavablar.
		Üzündən köçürmə.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Səhvlərin sayı. ■ Səhvlərin keyfiyyəti.
		Mətn və lüğət üzrə imla.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Məlumatın dəqiq çatdırılması. ■ Məlumatlılığın səviyyəsi.
5	Özünüqiymətləndirmə	Keçilən mövzular əsasında tərtib olunmuş testin təşkili. Müəllimin tərtibatı ilə 10-20 sual ətrafında cavablar faizlərlə müəyyənləşdirilir.	Yaddaşı və keçilən materialın keyfiyyətli mənimsənilməsini yoxlamaq məqsədi ilə şagird verilmiş faiz bölgüsü ilə özünü qiymətləndirir.
6	Şagirdlərlə müəllim və valideyn arasında əməkdaşlıq	Şagirdlərlə müəllim və valideyn arasında əməkdaşlığı müəyyənləşdirən anket sorğusunun aparılması.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Şagirdlərin ev şəraiti. ■ Şagirdlərin fərdi xüsusiyyətləri.

Riyaziyyat üzrə nümunələr

№	METODLAR	TAPŞIRIQLAR	MEYARLAR
1	Müşahidə	Fəza təsəvvürləri. Rəqəm və ədəd. Say. Hesablama. Həndəsi fiqurlar. Kəmiyyətlər.	<ul style="list-style-type: none"> ■ İstiqamətləri müəyyənləşdirir. ■ Rəqəmləri tanıyır. ■ 10-a qədər sayır. ■ 5 dairəsində hesablayır. ■ Sadə həndəsi fiqurları tanıyır. ■ Ölçü cihazlarını tanıyır.
2	Özünüqiymətləndirmə	Həyatla əlaqə. Bazarlıqın edilməsi. Say, çəki və uzunluğu ölçmə ilə alınan əşyalar.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kiçik pul vahidlərini tanıyır. ■ Kiçik pul vahidlərindən istifadə edə bilir. ■ Ailədə kiçik bazarlıq sifarişlərini yerinə yetirə bilir.

№	METODLAR	TAPŞIRIQLAR	MEYARLAR
3	Söhbət	Neçə yaşın var? Evinizin, mənzilinizin nömrəsi. İstifadə etdiyi nəqliyyatın nömrəsi. Telefon nömrəsi. Neçəyə qədər sayə bilirsən? Heyvanların neçə ayağı olur? Quşların neçə ayağı olur?	<ul style="list-style-type: none"> Yaşını bilir. Ünvanını, telefon nömrəsini bilir. İstifadə etdiyi nəqliyyatın nömrəsini tanıyır. 10-dan çox sayı davam etdirə bilir. Əşyaları sayə bilir. Müəyyən miqdarda olan əşyaları ayırır.
4	Müşahidə	Fiqurlar nəyə bənzəyir? Rəqəmlər nəyə bənzəyir?	<ul style="list-style-type: none"> Təsəvvür edə bilir. Oxşada bilir. Müqayisə edə bilir.
5	Tapşırıqlar	Misal. Məsələ. Fiqurları çək. Müqayisə et. Eynilə çək.	<ul style="list-style-type: none"> Toplaya bilir. Çıxa bilir. Fiqurları çəkə bilir. Fiqurları ölçülərinə görə müqayisə edə bilir. Eynilə çəkə bilir.
6	Valideynlərlə və digər fənn müəllimləri ilə əməkdaşlıq	Anket sorğusu təşkil etmək.	<ul style="list-style-type: none"> Riyaziyyatı sevir. Ədədlə bağlı əşyaları yadda saxlayır. Mağazadan ərzaq ala bilir. Pul vahidləri arasında əlaqə yarada bilir.

I sinifdə ana dilindən və riyaziyyatdan aparılan diaqnostik qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə müddəti: 1 dər

Qiymətləndirmə forması: «+», «-» işarələri ilə.

Qeyd: Tapşırıqların şərti müəllim tərəfindən oxunur.

1. Şəkillərdən hansılarının adları eyni səslə başlanır? Onları xətlə birləşdir.

2. Şəkilləri uyğun adlarla birləşdir.

kirpi

armud

ağac

3. Verilmiş hərflərdən sözlər düzəlt.

a, b, t, r, ı, n, ğ, y, m, l, i, ş, k, e, ç, p,
u, g, x, ə, ü, q, z, c, v, f, h, j, ö, s, d, o

4. Hər bir sözdə səslərin sayı qədər xanələri rənglə.

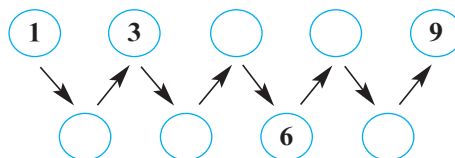

5. Sözləri oxu və şəkillərlə birləşdir.

balıq soğan it cücə

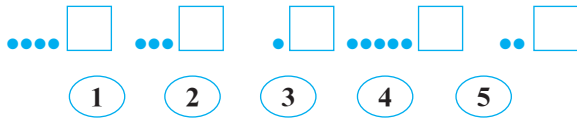
1. Buraxılmış ədədləri dairələrin daxilində yaz.

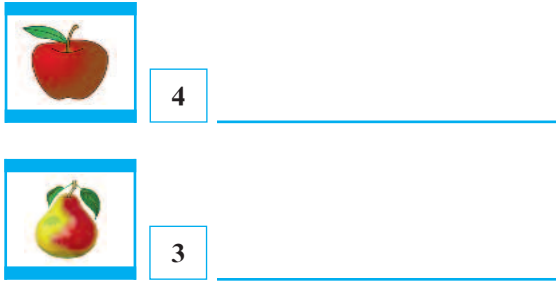
2. Dairələrdəki misalları həll et və düzgün cavabla birləşdir.

$$\begin{array}{ccccc} (3-1) & (2+2) & (4+2) & (6-3) & (4+1) \\ (4) & (5) & (2) & (6) & (3) \end{array}$$

3. Nöqtələrin sayını uyğun ədədlə birləşdir.

4. Meyvələrin sayı qədər şəkillərini çək.

Bu məqalədə müəllimləri hazırda təlimdə gedən yeni qiymətləndirmə sistemi ilə, xüsusən də bizim nöqteyi-nəzərimizdən diaqnostik qiymətləndirmənin xüsusiyyətləri və mahiyyəti ilə tanış etdik. Növbəti məqaləmizdə formativ və kiçik summativ qiymətləndirmə haqqında fikirlərimizi bölüşəcəyik.

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil sisteminə Qiymətləndirmə Konsepsiyası. «Kurikulum» jurnalı, 2009, №3.
2. Veysova Z. Fəal (interaktiv) təlim: müəllimlər üçün vəsait. Bakı, UNICEF, 2007.
3. Ümumtəhsil məktəblərində məktəbdaxili qiymətləndirmənin aparılması qaydaları. «Azərbaycan müəllimi» qəzeti, 23 oktyabr 2009-cu il.

Veysova Z.A., Mejidova A.A.

Known and Unknown Aspects of Diagnostic Assessment

The diagnostic assessment conducted at the beginning of the academic year provides possibility for correct planning of learning process. The paper describes the main aspects of running the diagnostic assessment illustrated by concrete samples.

Вейсова З.А., Меджидова А.А.

Известные и неизвестные аспекты диагностического оценивания

Проводимое в начале учебного года диагностическое оценивание позволяет правильно спланировать учебный процесс. В статье раскрываются основные аспекты проведения диагностического оценивания, приводятся конкретные примеры.